

París acull l'art català

París s'ha convertit aquests dies en la capital de l'art jove català gràcies a l'exposició oberta a la Maison de la Catalogne. Dotze artistes del Principat proven de seguir, amb plantejaments diversos si no divergents, els passos de figures com les de Tàpies o Barceló.

ANDREU GOMILA

En aquesta pàgina, Luis Quesada i Meritxell Reverter, amb obres seves. Els autors que exposen a París han estat triats entre els 140 artistes que han passat per la sala Lola Anglada de Barcelona aquests darrers cinc anys.

El 1974 l'aleshores jove pintor mallorquí Miquel Barceló visitava París per primera vegada per veure l'exposició *Jean Paulhan à travers ses peintres* i descobrir, entre més coses, l'obra de Paul Klee. Qui sap si en aquell moment no van posar-se els fonaments d'un dels darrers mites de l'art contemporani... El dia 10 de febrer proppassat una dotzena de joves pintors i escultors catalans inauguraven a la capital francesa una exposició col·lectiva que vol fer veure una part de l'efervescència artística dels darrers anys al Principat —amb el MACBA, la Pedrera, i les fundacions Tàpies i Miró a ple rendiment, i un bon grapat de galeries i agrupacions disposades a acollir l'obra dels qui comencen a cercar el límit.

Luis Quesada, Pepe Castellanos, Gemma Farran, Verónica de No-gales, Meritxell Reverter, Mestre-Jaime i Mònica Solsona (de menys de trenta anys), amb Pilar Aldana, Maria Ceniceros, Xavier Millan, Laura Ruiz i Francesc Sancho (de trenta-i-pocs) tenen les seves creacions exposades a la *Maison de la*

Catalogne de París fins el 10 de març. Tots han estat seleccionats entre els 140 artistes i escaig que han passat per la sala Lola Anglada de la Secretaria General de Joventut de la Generalitat de Catalunya aquests darrers cinc anys. Pepa Viader, responsable de l'espai, es mostra satisfeta del volum i la qualitat de l'obra exposada a París, una manera —diu— de donar sortida als joves en un panorama amb galeries massa comercials i amb crítics a vegades poc seriosos. Aquesta opinió és, a grans trets, compartida per la majoria d'aquests artistes que han passat per les escoles de belles arts de Barcelona (Escola Sant Jordi de la Universitat de Barcelona, la Llotja, Eina o la Massana) i que han començat a fer els primers passos en el món de l'art.

Dificultats. Luis Quesada té vint-i-vuit anys i exposa des d'en fa cinc. Creu que les dificultats depenen de l'esperit de cada persona:

ANDREU GOMILA

“A Barcelona el mercat és limitat i l'èxit d'un bon pintor depèn de la solidesa i del risc de l'obra que fa, perquè les galeries solen tirar cap a la cosa comercial”. Meritxell Reverter, de vint-i-quatre anys i amb quatre exposicions en el seu currículum, assegura que sempre es veuen els mateixos. En canvi, Joan Pere Franco, de vint-i-sis anys i un de tants joves que cerquen la primera oportunitat de mostrar les seves obres, en la mateixa línia que els seus col·legues, assegura que cadascú fa el que vol, però que a l'hora de vendre, la cosa canvia.

Les possibilitats dels joves artistes de mostrar la seva obra en públic per primera volta necessiten ben sovint suport institucional. Així, un cop desaparegut el concurs estatal d'arts plàstiques, fa uns quatre anys, la Sala d'Art Jove de la Generalitat, Lola Anglada, s'ha convertit en un dels aparadors més cobejats dels artistes que comencen. Es tracta d'un espai gratuït amb l'únic requisit de la qualitat, sense tants per cent per obra venuda i sense que el creador s'hagi de pagar les despeses d'edició d'una postal promocional que arriba a galeries i crítics.

Amb tot, entre els joves autors hi ha qui considera de nivell “africà” el suport institucional prestat als artistes. Es podria fer moltíssim més, asseguren. Sigui com sigui, a més de la Sala d'Art Jove, també hi ha agrupacions i galeries que ofereixen oportunitats als més novells. L'Espai B5-125, del departament d'Art de la Universitat Autònoma de Barcelona (Bellaterra), ofereix als joves universitaris, des del 1979, una aproximació a l'art actual; igualment fa la sala barcelonina l'Angelot, que obre les portes als qui experimenten en l'apli-

cació de noves tecnologies en l'art. Més col·lectius que aposten pels nous creadors a Barcelona són el Centre d'Art Contemporani Piramidón, la galeria avantguardista Àmbit, les independents Leonart o Segovia Isaacs, i encara l'experiment d'Hangar que, després de superar un procés de selecció, lloga tallers amb bona infraestructura als artistes. A més, hi ha agrupacions, com l'Associació d'Artistes Visuals de Catalunya (n'hi ha de similars a Palma i València) o Favafuca, que des del cooperativisme o l'associacionisme professional ajuden els nous artistes.

L'exposició col·lectiva de París no fa sinó assenyalar cap on van els novells creadors catalans, és a dir, cap a l'eclecticisme. En efecte, tant s'hi veuen obres figuratives de caire realista, així les de Luis Quesada o Pepe Castellanos, com de tendències abstractes amb connotacions força diferents, així les de Francesc Sancho –més geomètric– o de Mestre-Jaime –més expressionista–. El que és destacable és l'interès que encara desperten les manifestacions artístiques catalanes a la capital de l'art europeu. Només una hora i mitja després de la inauguració, l'escultora Verónica de Nogales, i els pintors Francesc Sancho i Pepe Castellanos ja havien venut, cadascun, una de les dues obres que hi exposaven.

Meritxell Reverter opina que "actualment hi ha grups força variats", i això mateix pensa Luis Quesada: "No hi ha un estil que predomini sobre els altres, sinó un

ANDREU GOMILA

conjunt d'individus que creen de manera individual". Els joves artistes, dins aquest paisatge, s'han de convertir, sovint, en els seus propis agents, i es veuen obligats a convèncer ells mateixos els galeristes de la qualitat de la seva obra. Llàvors, si no troben feines paral·leles (en la il·lustració, el còmic...), o s'adonen que no han nascut per al comerç, poden caure fàcilment en el desànim: "Si no et saps moure, malament", sentència Xavier Millan.

Com és natural, la majoria d'aquests artistes comencen el seu camí artístic amb un alt grau d'experimentació. Així Quesada vol deixar de banda les etiquetes, i si, a París, hi col·loca una tela figurativa, potser, d'aquí a un mes, es posarà a fer escultures abstractes, diu; Reverter es defineix "en evolució"; Castellanos s'expressa de manera "realista"; i Gemma Farran aposta ara per l'escultura objectual i "les cosetes de la vida

quotidiana". El fet de crear amb l'esforç de cada dia és allò que més preocupa Franco, com també el desenvolupament constant de l'obra del pintor, i afirma, manllevant una metàfora a Joan Miró, que "si vas amb bicicleta i t'atures, sempre t'avancen".

A partir del 10 de març serà el moment d'avaluar l'estat real de l'art jove català sorgit d'una sala de la Generalitat. I tot i que el mite de l'artista i de París com a meca del l'art ja van a la baixa, l'any que ve la *Maison de la Catalogne* tornarà a oferir una altra mostra conjunta de nous creadors catalans i els que hi vagin podran gallejar d'haver pogut exposar a la ciutat on Picasso, Miró o Barceló van arribar a tocar el cel. A Barcelona, mentrestant, els joves pintors i escultors continuaran buscant el seu propi límit, que els permeti de viure de l'art.

Verónica de Nogales, amb una escultura, i, a sota, Joan Pere Franco. El artistes joves creuen que cadascú fa el que vol, però que, a l'hora de vendre, la cosa canvia.

Andreu Gomila

ANDREU GOMILA

El poema de Montserrat (2a part)

Josep Maria de Saqarra

Segona part d'El poema de Montserrat que representa, en paraules del seu autor, "l'aventura literària de la meua maduresa". Saqarra va fer de la seua obra un producte intemporal que enllaçava amb la tradició i que es projectava cap al futur. 328 pàgs. 4.900 ptes.

Editorial 3i4

"O. C. de Josep M. Saqarra", 5

Joan Fuster: Correspondència Agustí Bartra i altres noms de l'exili americà

Aquest epistolari ofereix moments d'una gran densitat literària i moral, sobre la condició de l'escriptor i de l'home. Una gran quantitat de dades i informacions que forneixen de detalls un període especialment dolorós de la nostra història.

445 pàgs. 4.900 ptes.

Editorial 3i4

"Correspondència Joan Fuster", 2

Història de l'art al País Valencià

E. A. Llobregat i J. F. Yvars (directors)

En aquests tres volums culmina el projecte de posar a l'abast dels valencians un instrument útil per a l'estudi de l'art valencià, des dels orígens i l'arquitectura gòtica fins a l'actualitat. S'acompanya de diversos apèndixs.

Tres volums. 11.000 ptes. (en estoig).

Editorial 3i4

"Biblioteca d'estudis i investigacions", 12